Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2026/2618

23.11.2026

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2026/2618,

annettu 20 päivänä marraskuuta 2026,

Euroopan rauhanrahastosta rahoitettavasta avustustoimenpiteestä Ukrainan asevoimien tukemiseksi sellaisten puolustustarvikkeiden yhteishankinnoilla, joita ei ole suunniteltu tappavan voiman aikaansaamiseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja 41 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvoston päätöksellä (YUTP) 2021/509 ([1]) perustetaan Euroopan rauhanrahasto, jäljempänä ’rauhanrahasto’, jonka avulla jäsenvaltiot rahoittavat unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla toteuttamia toimia rauhan säilyttämiseksi, konfliktien ehkäisemiseksi ja kansainvälisen turvallisuuden lujittamiseksi perussopimuksen 21 artiklan 2 kohdan c alakohdan nojalla. Päätöksen (YUTP) 2021/509 1 artiklan 2 kohdan mukaisesti rauhanrahastoa käytetään rahoittamaan erityisesti avustustoimenpiteitä, kuten toimia, joilla lujitetaan kolmansien valtioiden sekä alueellisten ja kansainvälisten järjestöjen sotilaallisiin ja puolustusasioihin liittyviä valmiuksia.

(2) Neuvosto muutti 18 päivänä maaliskuuta 2024 unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan Ukrainan avustusrahastoa koskevaan ehdotukseen perustuvalla neuvoston päätöksellä (YUTP) 2024/890 ([2]) päätöstä (YUTP) 2021/509 rauhanrahaston kokonaisrahoituksen enimmäismäärän korottamiseksi 5 000 000 000 eurolla vuonna 2024 käypinä hintoina; määrä on kohdennettu erityisesti Ukrainalle ja sen tavoitteena on varmistaa kestävä ja ennakoitavissa oleva sotilaallinen tuki Ukrainalle. Ukrainalle kyseisestä kohdennetusta määrästä annettavan sotilaallisen tuen olisi edelleen perustuttava Ukrainan asevoimien muuttuviin tarpeisiin, sillä olisi pyrittävä maksimoimaan unionin lisäarvo ja täydennettävä kahdenvälisiä toimia ja se olisi toteutettava noudattamalla jäsennellympää, tehokkaampaa ja käytännönläheisempää lähestymistapaa, hyödyntäen unionin puolustusteollisuuden, Norjan ja Ukrainan lisättyjä yhteishankintoja.

(3) Tästä kohdennetusta määrästä Ukrainan tarpeisiin vastaamiseksi toteutettavissa lisätyissä yhteishankinnoissa olisi hyödynnettävä hyvin toimivia kansallisia hankintarakenteita ja olemassa olevia puitesopimuksia. Vaadittujen puolustustarvikkeiden yhteishankinnoissa unionin puolustusteollisuudelta, Norjalta ja Ukrainalta, myös pieniltä ja keskisuurilta yrityksiltä, olisi annettava joustovaraa toimitusketjuille, joihin voi kuulua unionin, Norjan tai Ukrainan ulkopuolelle sijoittautuneita toimijoita tai toimijoita, joiden tuotanto tapahtuu unionin, Norjan tai Ukrainan ulkopuolella, millä varmistetaan unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusetujen ottaminen huomioon, luomatta uusia raportointivelvoitteita.

(4) Tässä avustustoimenpiteessä olisi edistettävä Euroopan ja Ukrainan puolustusteollisuuden kumppanit yhdistäviä aloitteita, myös yhteisyritysten kautta, ottaen huomioon unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusedut. Tässä avustustoimenpiteessä yhteishankinnoilla tarkoitetaan tässä yhteydessä sopimuksia ja tilauksia, jotka vähintään kaksi jäsenvaltiota on tehnyt johtovaltiolähestymistapaa noudattaen tai jotka vähintään yksi jäsenvaltio ja Ukraina ovat tehneet, tai hankintoja, jotka yksi jäsenvaltio on tehnyt ja joissa on mukana vähintään yhden jäsenvaltion ja Ukrainan puolustusteollisuutta, tai Ukrainan toteuttamia ja vähintään yhden jäsenvaltion rahoittamia hankintoja. Yhteishankintoihin olisi voitava kuulua myös asiaa koskevia Euroopan puolustusviraston hankkeita.

([1]) Neuvoston päätös (YUTP) 2021/509, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2021, Euroopan rauhanrahaston perustamisesta ja päätöksen (YUTP) 2015/528 kumoamisesta (EUVL L 102, 24.3.2021, s. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) Neuvoston päätös (YUTP) 2024/890, annettu 18 päivänä maaliskuuta 2024, Euroopan rauhanrahaston perustamisesta annetun päätöksen (YUTP) 2021/509 muuttamisesta (EUVL L, 2024/890, 19.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/890/oj).

(5) Tämä avustustoimenpide perustuu Ukrainan asevoimien ensisijaisiin tarpeisiin, joissa otetaan huomioon ensisijaiset vaatimukset, jotka Ukrainan EU-edustusto on ilmoittanut EU:n sotilasesikunnan Clearing House -yksikön kautta. Lisäksi unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja vastaanotti 7 päivänä lokakuuta 2026 Ukrainalta pyynnön siitä, että unioni avustaisi Ukrainan asevoimia droonien, ilmapuolustustarvikkeiden, ampumatarvikkeiden, elektronisen sodankäynnin laitteiden, tutkalaitteistoiden ja räjähteiden luokkiin kuuluvilla keskeisillä tarvikkeilla.

(6) Tämä avustustoimenpide on määrä toteuttaa ottaen huomioon päätöksessä (YUTP) 2021/509 vahvistetut periaatteet ja vaatimukset, erityisesti noudattaen neuvoston yhteistä kantaa 2008/944/YUTP ([3]), sekä rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettujen sääntöjen mukaisesti, jollei tässä päätöksessä toisin säädetä. Päätöksen (YUTP) 2021/509 26 artiklan 7 kohdan mukaisesti on asianmukaista, että neuvosto sallii tämän avustustoimenpiteen rahoituksen lisärahoitusosuuksista, jotka ovat yli 50 prosenttia sen rahoitusohjeesta.

(7) Neuvosto vahvistaa olevansa sitoutunut suojelemaan, edistämään ja toteuttamaan ihmisoikeuksia, perusvapauksia ja demokratian periaatteita sekä lujittamaan oikeusvaltiota ja hyvää hallintotapaa Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan, ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja kansainvälisen oikeuden, erityisesti ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden, mukaisesti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Perustaminen, tavoitteet, soveltamisala ja kesto

1. Perustetaan Ukrainaa, jäljempänä ’tuensaaja’, hyödyttävä Euroopan rauhanrahastosta, jäljempänä ’rauhanrahasto’, rahoitettu avustustoimenpide, jäljempänä ’avustustoimenpide’.

2. Avustustoimenpiteen tavoitteina on

a) edistää Ukrainan asevoimien suorituskykyjen ja resilienssin vahvistamista, jotta asevoimat voivat puolustaa Ukrainan itsenäisyyttä, suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta, sekä

b) suojella siviiliväestöä meneillään olevalta sotilaalliselta hyökkäykseltä, toimittamalla mahdollisimman nopeasti yhteisesti hankittuja puolustustarvikkeita, joita ei ole suunniteltu tappavan voiman aikaansaamiseen.

3. Edellä 2 kohdassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi avustustoimenpiteellä rahoitetaan sellaisten seuraavan tyyppisten puolustustarvikkeiden yhteishankintoja, joita ei ole suunniteltu tappavan voiman aikaansaamiseen:

a) droonit,

b) ilmapuolustustarvikkeet,

c) elektronisen sodankäynnin laitteet,

d) tutkalaitteistot.

Avustustoimenpiteellä rahoitetaan myös asiaa koskevia koulutus- ja kuljetuskustannuksia.

([3]) Neuvoston yhteinen kanta 2008/944/YUTP, vahvistettu 8 päivänä joulukuuta 2008, sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä (EUVL L 335, 13.12.2008, s. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

4. Poiketen siitä, mitä rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettujen sääntöjen (jäljempänä 'täytäntöönpanosäännöt') 3 osiossa olevassa 50 ja 50 a artiklassa säädetään, tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja puolustustarvikkeita hankitaan yhteisesti unioniin, Norjaan tai Ukrainaan sijoittautuneilta talouden toimijoilta, myös pieniltä ja keskisuurilta yrityksiltä, ja niiden on oltava peräisin unionista, Norjasta tai Ukrainasta. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 ([4]) 60 artiklassa säädettyjä alkuperäaseman saamista koskevia sääntöjä sovelletaan. Avustuskelpoisina pidetään myös puolustustarvikkeita, joille on suoritettu unionissa, Norjassa tai Ukrainassa lopullisen kokoonpanon käsittävä merkittävä valmistusvaihe. Kyseisten toimijoiden toimitusketjuihin voi kuulua talouden toimijoita, jotka ovat sijoittautuneet unionin, Norjan tai Ukrainan ulkopuolelle tai joiden tuotanto tapahtuu unionin, Norjan tai Ukrainan ulkopuolella. Kyseiseltä osin jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusedut on otettava huomioon.

5. Avustustoimenpiteen nojalla tehtäviä yhteishankintoja tekevät4 artiklan 2 kohdassa luetellut yhteisöt vähintään kahden jäsenvaltion tai vähintään yhden jäsenvaltion ja Ukrainan yhteishankinnoilla tai sellaisilla yhden jäsenvaltion hankinnoilla, joissa on mukana vähintään yhden jäsenvaltion ja Ukrainan puolustusteollisuutta, tai vähintään yhden jäsenvaltion rahoittamilla Ukrainan hankinnoilla. Kolmessa viimeksi mainitussa tapauksessa sallitaan Ukrainaan sijoittautuneiden tai Ukrainassa tarvikkeita tuottavien talouden toimijoiden osallistuminen yhteishankintoihin, paitsi jos yli 50 prosenttia kyseisistä talouden toimijoista on kolmannen maan tai kolmannen maan yhteisön omistuksessa, mikä vaikuttaa jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusetuihin. Kyseisten talouden toimijoiden toimitusketjuihin voi kuulua talouden toimijoita, jotka ovat sijoittautuneet Ukrainan ulkopuolelle tai joiden tuotanto tapahtuu Ukrainan ulkopuolella. Kyseiseltä osin jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusedut on otettava huomioon. Yhteishankintoja voidaan tehdä myös asiaa koskevien Euroopan puolustusviraston hankkeiden kautta.

6. Avustustoimenpiteen kesto on tämän päätöksen voimaantulopäivästä 30 päivään kesäkuuta 2028.

2 artikla

Rahoitusjärjestelyt

1. Avustustoimenpiteeseen liittyviin menoihin tarkoitettu rahoitusohje on 100 000 000 euroa.

2. Kaikkia menoja hallinnoidaan päätöksen (YUTP) 2021/509 ja rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettujen sääntöjen mukaisesti. Poiketen siitä, mitä rauhanrahaston täytäntöönpanosääntöjen 3 osiossa olevassa 50 ja 50 a artiklassa säädetään, yhteishankintamenettelyihin voivat osallistua ainoastaan tämän päätöksen 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut talouden toimijat sellaisten puolustustarvikkeiden osalta, joiden alkuperä on kyseisessä kohdassa tarkoitetun mukainen.

3. Päätöksen (YUTP) 2021/509 29 artiklan 5 kohdan mukaisesti avustustoimenpiteiden hallinnoija voi pyytää rahoitusosuuksia enintään 67 000 000 euroon saakka tämän päätöksen hyväksymisen jälkeen. Avustustoimenpiteiden hallinnoijan pyytämiä rahoitusosuuksia saa käyttää ainoastaan menojen maksamiseen niissä rajoissa, jotka päätöksen (YUTP) 2021/509 nojalla perustettu rahastokomitea on hyväksynyt avustustoimenpidettä koskevissa asiaankuuluvissa lisätalousarviossa ja talousarvioissa. Tätä avustustoimenpidettä voidaan rahoittaa lisärahoitusosuuksista, jotka ovat yli 50 prosenttia 1 kohdassa tarkoitetusta rahoitusohjeesta.

4. Avustustoimenpiteen täytäntöönpanoon liittyvät hankintasopimukset tai tilaukset on tehtävä mahdollisimman nopeasti. Avustustoimenpiteen täytäntöönpanoon liittyvät menot ovat avustuskelpoisia tämän päätöksen hyväksymispäivästä 31 päivään joulukuuta 2027. Odottamattomiin tai poikkeuksellisiin olosuhteisiin, kuten ylivoimaiseen esteeseen liittyvissä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa toimitukset tehdään viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2028.

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 952/2013, annettu 9 päivänä lokakuuta 2013, unionin tullikoodeksista (EUVL L 269, 10.10.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

3 artikla

Järjestelyt tuensaajan kanssa

1. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä 'korkea edustaja', toteuttaa tuensaajan kanssa tarvittavat järjestelyt sen varmistamiseksi, että tuensaaja noudattaa tällä päätöksellä vahvistettuja vaatimuksia ja ehtoja edellytyksenä avustustoimenpiteen mukaisen tuen antamiselle.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin on sisällyttävä määräyksiä, joilla tuensaaja velvoitetaan varmistamaan, että

a) avustustoimenpiteellä tuetut Ukrainan asevoimien yksiköt noudattavat asiaankuuluvaa kansainvälistä oikeutta, erityisesti ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta ja kansainvälistä humanitaarista oikeutta;

b) kaikkea avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta käytetään asianmukaisesti ja tehokkaasti niihin tarkoituksiin, joita varten se on annettu;

c) kaikkea avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta huolletaan riittävästi sen käyttökuntoisuuden ja operatiivisen käytettävyyden varmistamiseksi omaisuuden elinkaaren aikana;

d) sellaisten asianmukaisten toimenpiteiden täytäntöönpanoa jatketaan, joiden tavoitteena on ehkäistä ja estää avustustoimenpiteen puitteissa annetun omaisuuden mahdolliset tarkoituksenvastaiset siirrot;

e) mitään avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta ei menetetä eikä siirretä ilman korkean edustajan ennakkosuostumusta muille kuin kyseisissä järjestelyissä yksilöidyille henkilöille tai yhteisöille.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin on sisällyttävä määräyksiä avustustoimenpiteen mukaisen tuen keskeyttämisestä ja lopettamisesta, jos tuensaajan todetaan rikkoneen 2 kohdassa vahvistettuja velvoitteita.

4 artikla

Täytäntöönpano

1. Korkea edustaja on vastuussa tämän päätöksen täytäntöönpanon varmistamisesta päätöksen (YUTP) 2021/509 ja rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettujen sääntöjen mukaisesti ja noudattaen rauhanrahastosta rahoitettavia avustustoimenpiteitä varten tarvittavien toimenpiteiden ja valvonnan arvioimista ja määrittämistä koskevaa yhdennettyä menetelmäkehystä.

2. Edellä 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen toimien täytäntöönpanosta voivat vastata

a) Tšekin tasavallan puolustusministeriö;

b) Tanskan puolustusministeriö;

c) Ranskan puolustusministeriö;

d) Saksan puolustusministeriö

e) Italian puolustusministeriö;

f) Latvian puolustusministeriö tai valtion puolustusalan logistiikka- ja hankintakeskus;

g) Alankomaiden puolustusministeriö;

h) Puolan puolustusministeriö, sisä- ja hallintoministeriö tai valtiollinen strategisten varantojen virasto;

i) Portugalin puolustusministeriö;

j) Ruotsin puolustusministeriö tai Ruotsin puolustusmateriaalivirasto.

5 artikla

Jäsenvaltioiden antama tuki

Jäsenvaltioiden on päätöksen (YUTP) 2021/509 56 artiklan 3 kohdan mukaisesti sallittava tämän päätöksen 1 artiklassa mainittujen puolustustarvikkeiden, mukaan lukien mukana oleva henkilöstö, kauttakulku alueidensa, myös ilmatilansa, läpi.

6 artikla

Seuranta, valvonta ja arviointi

1. Korkea edustaja seuraa, että tuensaaja noudattaa 3 artiklassa vahvistettuja velvoitteita. Kyseisen seurannan avulla saadaan tietoa 3 artiklassa vahvistettujen velvoitteiden rikkomisen asiayhteydestä ja riskeistä, ja se auttaa ehkäisemään tällaisia rikkomisia, mukaan lukien avustustoimenpiteestä tuettujen Ukrainan asevoimien yksiköiden ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkaukset.

2. Kaluston toimituksen jälkeinen valvonta järjestetään seuraavasti:

a) toimituksen todentaminen, jossa loppukäyttäjänä toimivat asevoimat allekirjoittavat rauhanrahaston toimitustodistukset omistusoikeuden siirron yhteydessä;

b) inventaarioraportointi, jossa tuensaaja raportoi vuosittain yksilöityjen tavaroiden inventaariosta, kunnes poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea, jäljempänä ’PTK’, ei enää katso tällaista raportointia tarpeelliseksi;

c) paikalla tehtävät käynnit, joiden yhteydessä tuensaajan on määrä antaa korkealle edustajalle ja tilintarkastuslautakunnan jäsenille pyynnöstä mahdollisuus päästä tekemään paikalla tarkastuksia ja tilintarkastuslautakunnan tarkastuksia.

3. Korkea edustaja suorittaa loppuarvioinnin, kun avustustoimenpide on saatu päätökseen, arvioidakseen, onko avustustoimenpide edistänyt 1 artiklan 2 kohdassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamista.

7 artikla

Raportointi

Korkea edustaja antaa täytäntöönpanokaudella PTK:lle puolivuosittaiset selvitykset avustustoimenpiteen täytäntöönpanosta päätöksen (YUTP) 2021/509 63 artiklan mukaisesti. Avustustoimenpiteiden hallinnoijan on ilmoitettava säännöllisesti päätöksellä (YUTP) 2021/509 perustetulle rahastokomitealle tulojen ja menojen täytäntöönpanosta kyseisen päätöksen 38 artiklan mukaisesti, myös toimittamalla tiedot asiaankuuluvista toimittajista ja alihankkijoista.

8 artikla

Keskeyttäminen ja lopettaminen

1. PTK voi päättää keskeyttää avustustoimenpiteen täytäntöönpanon kokonaan tai osittain päätöksen (YUTP) 2021/509 64 artiklan mukaisesti.

2. PTK voi suosittaa, että neuvosto lopettaa avustustoimenpiteen.

9 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 20 päivänä marraskuuta 2026.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

T. BYRNE